

Camphill Landsbystiftelse i Norge

Individet i fellesskapet

Bo- og arbeidsfellesskap med mening

Likeverd, verdighet og respekt er sentrale prinsipper for Camphill-landsbyene i Norge. I landsbyfellesskapet gis det sosial trygghet og rom for egne valg, utvikling, deltakelse og utfoldelse tilpasset den enkeltes muligheter og behov. Sammen skapes det et levende landsbysamfunn og en meningsfull tilværelse der alle er med og bidrar.

Camphill Landsbystiftelse i Norge er organisert som en ideell stiftelse som tilbyr et inkluderende helhetlig bo- og arbeidsfellesskap for unge og voksne beboere med utviklingshemninger og særlige omsorgsbehov.

Stiftelsen omfatter i dag seks landsbyer, der beboere og medarbeidere bor, arbeider og lever sine fullverdige liv side om side. Landsbyene har ulike tilrettelagte arbeidsplasser og verksteder, fra bakeri, veveri og safteri til sykkel- og snekkerverksted, erteverksted, matlaging, bokbinderi og ysteri. I tillegg drives det gårdsdrift, der landsbyene tar ansvar for natur og miljø gjennom økologisk og biodynamisk jordbruk og rettferdig handel.

I landsbyfellesskapene inngår også et rikt og aktivt kulturliv.

Den aller første Camphill-landsbyen ble etablert av en gruppe krigsflyktninger fra Østerrike på nettopp Camphill Estate i Skottland. Det skjedde i 1939, ved innledningen av den siste verdenskrigen. Legen Karl König og medhjelperne hans hadde alle sett hvordan respekten for menneskeverdet i førkrigstiden hadde blitt forringet gjennom forfølgelse, eutanasi og utryddelse, invasjon og krig.

I Norge ble den første Camphill-landsbyen etablert på Vidaråsen i 1966. I dag er det seks landsbyer, mens det på verdensbasis finnes over 100 landsbyer fordelt på rundt regnet 30 land.

Camphill-landsbyene i Norge bygger sitt verdigrunnlag på antroposofien, basert på Rudolf Steiners ideer. I antroposofien blir menneskets innerste vesen forstått i forhold til en større utviklingsprosess, som er overordnet livets ytre forhold, begrensninger og svakheter som legemet har. I tråd med dette legges det i landsbyene til rette for at alle skal få samme mulighet til å finne meningsfulle livsoppgaver og et innholdsrikt og verdig liv.

På de følgende sidene kan du bli bedre kjent med virksomheten til Camphill-landsbyene i Norge.

Julegaver på veg på Vidaråsen.

Sommerdisco på Vidaråsen.

Individer i et levende fellesskap

Årsmeldingen for Camphill Landsbystiftelse for 2022 har individet i fellesskapet som tema. I den daglige virksomheten vår ser vi mange gode eksempler, historier og fortellinger om at nettopp den enkelte får blomstre i landsbyfellesskapet.

Alle de seks landsbyene våre har det sosiale fellesskap som bærende grunntanke. Vi skal ta vare på hverandre og utvikle individet. Du er aldri alene i det fellesskapet som en landsby er, og det skaper trygghet for den enkelte beboer.

Fellesskapet utvikles gjennom husfellesskapene, i arbeidet og ikke minst i de kulturelle aktivitetene der alle kan være med.

Jeg tror leserne av denne årsmeldingen vil få et godt innblikk i hvordan individet kan blomstre i landsbyfellesskapet.

Jeg ønsker alle en god lesing.

Helge Pettersen
Leder av hovedstyret

INNHold

Presentasjon av CLS.....	side 2	Presentasjon av landsbyene.....	side 13-21	Organisasjonskart.....	side 30
Forord ved styrets leder.....	side 3	10 kjaspe om Camphill Landsbystiftelse i Norge.....	side 22	Kontaktinformasjon.....	side 31
– Å dele, det er viktig for meg.....	side 4-6	Representantskapet.....	side 23		
Fellesskap som læringsprosess....	side 7-8	Styrets årsberetning.....	side 24-27		
Hva betyr det å være en del av et landsbyfellesskap?.....	side 9-12	Forenklet årsregnskap.....	side 28-29		

*For- og baksidebilde:
Morgensamling på Solborg.*

- Å dele, det er viktig for meg!

– Det jeg setter spesielt stor pris på er at man aldri er alene her. Det sier Ola Henningsen (30), som har bodd på Vidaråsen de siste 10 årene. Nå har han fått sin egen film. Ola – en helt vanlig uvanlig fyr er den svært dekkende tittelen på dokumentarfilmen som skal vises for et bredt publikum i 2023. Filmen gir et godt innblikk i livet og de verdiene som kjennetegner Camphill-landsbyene i Norge og Camphill-bevegelsen som helhet.

Hovedpersonen selv insisterer på at han selv – tro det eller ei – best liker å stå litt i bakgrunnen og la andre komme frem i lyset.

– Jeg vil ikke bare være inni min egen lille boble, men også se på omgivelsene rundt meg og menneskemøtene jeg treffer på langs veien. Jeg vil ikke overkjøre dem i mitt jag etter å vinne noe Oscar for beste hovedrolle i en film.

Hovedrollen i sitt eget liv

Filmen om Ola er en reflektert og engasjerende fortelling om det å få være seg selv, og samtidig være en

Ola Henningsen har deltatt på malekurs.

del av det unike sosiale fellesskapet som omgir Ola og de andre beboerne og medarbeiderne på Vidaråsen.

For Ola er det en annen hovedrolle som overgår den hovedrollen han har i filmen om seg selv: – Det er faktisk ikke snakk om så mange år siden før jeg forsto at jeg har hovedrollen i mitt eget liv. Men som i mange andre historier trengs det også andre små biroller for å ikke gjøre livet ensformig og kjedelig. Nå når jeg har forstått mere og mere at jeg har hovedrollen i mitt liv, blir det jo litt mere press på å fortelle denne historien sånn at jeg vil bli husket for den jeg var og kanskje for noe av det jeg utretta på livets landevei, sier Ola.

Selv vil beskrive seg som «bitte lille grann utadvendt», noe han har fått høre av de som kjenner ham:

– Jeg liker å se på meg selv som jovial, men det er jeg litt usikker på av og til. Noen ganger er jeg kanskje litt sær... (her tenker han seg om, før smilet seg over hele ansiktet) – en ganske interessant karakter, vil jeg si!

Større enn seg selv

Ola er en mann som reflekterer mye over stort og smått, også om det å være noe som er større enn en selv. Det opplever han spesielt sterkt når han arbeider i skogen. Landsbylivet han er en del av kaller han et fellesskap i en ny dimensjon.

– Jeg tror ikke det finnes så mange steder som er som Camphill. Som oftest reiser man jo hjem når man er ferdig på jobb og blir kanskje der resten av dagen, og så begynner man på nytt neste dag. Håndverket er også noe som har blitt mer og mer bortgjemt og bortglemt og det vi jobber med her er det kanskje ikke så mange lenger som kan og vet så mye om, at det er noe verdifullt. Det som også er unikt, er at det skjer ganske sjeldent at jeg føler jeg skulle ha gjort noe som jeg ikke fikk gjort. Det er på en måte en slags flyt i ting her. En sammenheng. Mindre stress og press. Alle hjelper alle. «Ett lag er aldri sterkere enn sitt svakeste ledd», er det et ordtak som sier. Det spiller ingen rolle hvor fort en kommer i mål, bare at man greier å støtte hverandre til at alle kommer i mål. Det synes jeg lever ganske bra i Camphill, noe som resten av verden kunne lære litt av.

Gir mening

For Ola er det viktig å være en del av et fellesskap. Det er alltid noen å dele både sorger og gleder med. – Det betyr alt, egentlig, og uten det, er det ingenting som betyr noe. At man kan dele alt som ligger en på hjertet og ikke trenger å gå alene med ting, det betyr

Frokostsamling i Steffens Hus på Vidaråsen. Foto fra filmen "Ola – en helt vanlig uvanlig fyr".

alt for meg. Det er deilig å vite at det er noen som gleder seg over for eksempel, at det er fyrt opp i peisen. Når det man gjør blir satt pris på, blir man motivert. Det gjør meg glad å kunne bidra når andre blir glad for bidraget mitt. Det gir en mening med det vi driver med. Humor er også viktig. Jeg våkner faktisk hver dag og tenker, at hvis jeg får noen til å le i dag så er dagen gjort. Å dele, det er viktig for meg, fastslår Ola.

– Og det jeg setter spesielt stor pris på er at man aldri er alene her. Det er alltid noen å snakke med og jeg kan velge å dele eller la vær. Noen ganger tar det litt tid, før jeg føler at jeg er klar for å dele. De fleste godtar det. Det kjennes godt å bli møtt med åpenhet og uten press. Kan hende jeg kan bli flinkere på det å virkelig dele. Det har allerede blitt mye bedre, men kan bli enda bedre. Jeg kan noen ganger bli gående i meg selv og bli innesluttet. Da hjelper det å finne noen jeg kan snakke med, som kjenner meg, som jeg er fortrolig med, for ikke å bære på ting alene.

Bomkjøp

Det sier mye når Ola selv forteller at det største bomkjøpet han har gjort var å anskaffe seg TV og Playstation.

– Det støver jo bare ned. Jeg har så mye å gjøre og det skjer ting hele tiden som jeg vil være med på. Jeg har kobla opp playstation mot strømnetjenesten

og da bruker jeg playstation til å se på tv, så sånn sett er det jo greit. Men det er ellers mer enn nok å finne på.

Liker å ordne opp

Ola legger samtidig ikke skjul på at det gode fellesskapet noen ganger også kan være krevende: – Det kan være vanskelig hvis det oppstår ustemtheter mellom folk. Jeg vet jo det som regel ikke har med meg å gjøre, og jeg vet at alle jeg bor sammen med egentlig er glade i hverandre. Men det kan oppstå konflikter og det påvirker meg. Det synes jeg kan være krevende. Jeg liker å ordne opp, sånn at det fortest mulig går over og kan synes det er vanskelig å bare la ting ligge. Men noen ganger hjelper det virkelig ikke å prøve å hjelpe til. Merkelig nok er det lettere når konflikten har med meg å gjøre. Da vet jeg kanskje hva jeg kan gjøre med det. Det er ikke så lett å vite når det gjelder å ville støtte andre. Ingen av oss er helt alene her, så vi vet at vi kan spørre om hjelp. Men man må også akseptere at det ikke alltid trengs hjelp. Og vi er jo forskjellige på den måten, sier han.

Selv liker Ola best å ha noe å gjøre, heller enn å måtte sitte stille og ikke gjøre noe. Det sier litt at ett av nyttårsforsettene har vært å sitte litt mere stille noen ganger for å lese mer og strikke mer. Han er litt stolt over å ha oppnådd det. Ellers er Ola opptatt av å følge med på det som skjer i samfunnet.

Dorthe Bjørgum Østby, Ola Henningsen og Johanna Hallanger.

– Det er jo fint å være samfunnsengasjert og følge med på hva som skjer. Og det er en stor verden vi lever i. Men jeg tar fort ting veldig inn over meg og kan bli inneslutta, nedfor, av det. Det påvirker meg. Jeg får veldig mange varslinger i løpet av en dag. Kanskje det kunne være lurt å vite hva som skjer én gang om dagen, og så trenger man ikke å vite noe mer? Det er viktig å sette søkelys på hva den enkelte kan gjøre, heller enn å la seg rive med i elendighetene. Da hjelper det for eksempel å finne ut av hva jeg kan gjøre helt konkret i dag, kanskje noe som skaper glede.

«Alt-mulig-mann»

Ola er en slags «alt-mulig-mann»; fotballfan, strikkeentusiast og en engasjert dataspiller som også tåler jord under fingerne etter hagearbeid. Det er også rom for andakt, alvor og ettertanke sammen med en god spøk, løssluppenhet og morsomheter. Ola investerer også i vennskap og omgangskretsen både på Vidaråsen og i familien rundt omkring. Hva skal til for å holde alle disse ballene i lufta?

– Jeg tror når det gjelder fotball, så er det kanskje sånn at det - på det nivået jeg spiller på - ikke er så farlig om man taper eller vinner. Seire og nederlag tar man sammen og lagånden er høy uansett. Det er gleden med å spille som er det mest avgjørende. I fjor spilte vi mot Larvik og da fikk jeg lov til å være kaptein. En på laget mitt ble mer og mer irriterende og provoserte på seg både med- og motspillere og da måtte jeg jo sette foten ned, snakke klartekst og sette ham på plass. Men det var vanskelig for meg å måtte heve stemmen mot ham. Jeg er liksom ingen ledertype sånn sett. Det er lettere å være sjef for

meg selv, for eksempel når jeg har ansvar for butikken noen timer helt alene.

– Når det kommer til strikking så er det kanskje derfor det alltid tar så uhorvelig lang tid med alt jeg skal ferdigstille, for jeg klarer liksom ikke å sitte stille så lenge av gangen. Når jeg bærer inn ved, så ser jeg jo at det blir tomt ute og fyller seg opp inne. Det er på en måte en direkte tilfredsstillelse. Med strikkingen blir det ikke like fort synlig og da kan det føles som det ikke går fremover. Jeg liker at det går fremover. Da er det godt å ha flere baller i lufta og humor hjelper på det meste. Kanskje det er humor som egentlig holder det hele sammen? Og gleden, selvfølgelig.

Ingen åpen bok

Når du ser tilbake på livet ditt så langt, hva er noe av det viktigste du har lært?

– Å lære Ola bedre å kjenne, - og også å lære andre å kjenne. Det gir meg mye undring i løpet av dagen, undring i kaoset. Og så oppdager jeg alltid nye sider med Ola. Jeg er fortsatt ingen helt åpen bok for meg selv. Jeg har lært at jeg har mye å lære. Og at jeg har muligheten og finner glede i det.

Om du skulle sette et fremtidsfrø i jorda. Hva skulle det vært?

– For meg selv liksom? Å lære nye ting, ting som gjør meg mer selvstendig, og for Camphill å bli mer tilgjengelig og mer synlig. Det er jo ikke så mange som vet om Camphill. Vi kunne være mere med på stands og markeder også i byer hvor det ikke er Camphill i nærheten. Det kunne jeg virkelig tenkt meg å være med på i fremtiden! Det hadde vært gøy!

– Byrge (med-beboer, red. anm.) og jeg har faktisk allerede vært inne på tanken, at det kunne være gøy å åpne et sted i Andebu hvor vi kunne selge produkter fra Vidaråsen, bakevarer og andre produkter. Det kunne jeg tenkt meg å starte opp i fremtiden. Og senere med litt mer erfaring, litt klokere, kunne vi vokst litt og flyttet det hele til Tønsberg eller Sandefjord. Vi har jo så mye å komme med!

Heder til Ola – en helt vanlig uvanlig fyr

Filmen om Ola beskrives som en hjertevarm feelgood-film om likeverd, tilhørighet og betydningen av å føle seg trygg nok til å være den man er. Filmen fikk i mars 2023 hederlig omtale i konkurransen om beste norske dokumentarfilm under Human internasjonale dokumentarfilmfestival i Oslo. Filmen er laget av Ragnhild Nøst Bergem, med Einar film som produsent. Filmen om Ola vil etter planen bli vist rundt i landet og på NRK i 2023

Fellesskap som læringsprosess

Hva er med å skape fellesskapet i Camphill? Noe av svaret kommer frem i denne samtalen mellom de mangeårige medarbeiderne Vilnis Neimanis og Corinna Balavoine.

VILNIS:

– Hei Corinna! Jeg lurer på hva du tenker om forholdet mellom individ og fellesskap etter så mange år å ha vært med på å skape Camphill fellesskap,

CORINNA:

– Jeg tenker at det er flere typer fellesskap og at det er flere måter å være et individ på i et fellesskap. Et kor, for eksempel, er et fellesskap og det finnes korøvelser. Alle må være til stede og øve sammen for at det kan bli til. Det magiske skjer når alle individuelle stemmer skaper en helhet. Men øvelsene fortsetter – den enkelte øver å lytte på de andre og tilpasse seg styrken og hastigheten til de andre stemmene. Jo mer et kor øver, jo mer kommer nyansene frem, jo mer blir det til en helhet.

VILNIS:

– Jeg har alltid trodd at vi i Camphill prøver å skape et fellesskap hvor det individuelle, individet står i sentrum, hvor vi ikke først og fremst ønsker å styrke et diffust felles gode, men den individuelle bestrebelse.

CORINNA:

– Kanskje det. Men når de i koret leser hverandre og retter seg etter hverandre, for eksempel når et kor synger a cappella - da må individet være sterkt og skapende og våkent.

VILNIS:

– I vår biografi er vi først en del av et fellesskap, et medlem av en familie – og ofte at vi må forlate

familien vår, i alle fall for en stund, for å finne oss selv, for å bli et selvstendig menneske. Man adskiller seg fra de andre i familien for å bli et individ. Som den fortapte sønnen. Men hvordan finner vi tilbake til et fellesskap? I dag hører vi jo at alle er så egoistiske. Alle tenker på seg selv – bare jeg tenker på meg! Kan vi begynne der?

CORINNA:

– "Alle tenker på seg selv – bare jeg tenker på meg!" Egentlig er denne replikken ikke så dum og morsom, eller så motsigende som jeg først trodde. For å virkelig å være et individ må jeg fokusere på meg selv først, ikke sant? Ingen andre kan gjøre det for meg. Og jeg kan ikke gjøre det for en annen.

VILNIS:

– Et fellesskap av «selvopptatte» individer! Kanskje det er mulig hvis jeg virkelig kan reflektere over min egen selvopptatthet, se verdien i den og i denne prosessen oppdage, innse viktigheten av andres selvopptatthet? Det må være en likevekt her. Etterhvert innser jeg det, gjør jeg ikke det?

Finnes det mennesker som er ikke selvopptatte, tenkte jeg plutselig?

Det finnes en veldig god bok av Karl Martin Dietz som heter «Hva er etisk Individualisme?» Der beskriver han det han kaller den gamle og den nye individualismen. Den gamle individualismen er: Alt dreier seg om meg. Den enkelte må instrueres av samfunnet og det fører til sosialisering av individet.

– Den nye individualismen virker annerledes. Der kommer alt an på den enkelte (altså også på meg), Individet må instruerer seg selv. Dettet fører til individualisering av samfunnet.

CORINNA:

– Det er en fin forvandling av selvopptatthet. Vi blir opplært til å tenke på oss selv først, for eksempel før hver fly avreise. Hvis du kommer i oksygennød må du ta oksygenmasken på deg selv først....er dette feil?

VILNIS:

– Nei, det er ikke feil. Nettopp der kommer alt an på den enkelte. Tar jeg ikke oksygenmasken på meg selv først for så å kunne hjelpe andre? Ser jeg ikke også etter andres behov når mine behov blir møtt? Steiner sier at fellesskapet virker helbredende bare når det er skapt i menneskesjelens speilbilde og når hvert enkelt menneskes sjelekraft virker i fellesskapet. Her kommer to sider fram. Det er nødvendig at disse to sidene, impulsene og bevegelsene, er til stede samtidig. Er det ikke slik? Et fellesskap der min sjel kan gjenkjenne seg selv som i et speilbilde av fellesskapet, og hvor min sjelekraft kan være aktiv deltagende? Er det mulig? Jeg lurer på om denne samtidighet er en virkelig stor utfordring? Jeg skal jo samtidig være på to steder, skal jeg ikke?

CORINNA:

– Ja, jeg kan være så selvopptatt at jeg gir meg selv en overdimensjonerte betydning, eller jeg kan forsvinne i en følelse av å ikke bety noen ting, og hverken kunne påvirke fellesskapet eller verden. Jeg som personlighet beveger meg stadig mellom disse to stedene og klarer ikke å holde balansen. Men et individ i et fellesskap kan holde balansen med denne formuleringen: alt kommer an på den enkelte (også meg selv).

En feststemt gjeng fra Vallersund.

VILNIS:

– Hvor begynner et slikt fellesskap? Hvordan kan man danne fellesskap hvor hvert enkelt medlem stadig blir et sterkere individ? Ikke gi opp sin individualitet for fellesskapet, men heller bli et fellesskap som styrker hvert individ.

CORINNA:

– Jeg tenker det kan være inspirerende å tenke på fellesskap som en stor skoleklasse; vi er stadig i læringsprosesser med oss selv og med andre.

– Jeg ble nylig sterkt berørt av et bidrag fra en ung medarbeider som er i praksis hos oss. Hun fikk i oppdrag å lede en morgensamling og valgte å fortelle om budet: *elsk din neste som deg selv*. Hun spurte: *Hvordan viser vi kjærlighet? Og så fortalte hun om "The Four How's of Love" som hun hadde lært seg.* Det dreide seg om måten vi tenker, snakker, føler, og gjør ting på. Hun gav et eksempel fra sin ettertanke og erfaring om livet i fellesskap: *"Vi bør bygge hverandre opp...snakk godt om hverandre...det er viktig å vite hvordan du skal ta imot komplimenter og samtidig være ydmyk...hvis du ser at en har vanskelig for å gjøre noe, tilby hjelp... ikke la skitten oppvask ligge i vasken slik at en annen å må ta den... vær punktlig for det viser respekt."* Det var en beskrivelse av hvordan individet kan vokse i et fellesskap. Det som vi bearbeider i oss selv som individ, beriker fellesskapet. Så sa hun: *"Men viktigst av alt, du bør først elske deg selv, for du kan ikke gi kjærlighet hvis du ikke har den inn i deg."*

– Mens hun fortalte oppsto et sart, stjerneøyeblikk i fellesskapet. Det var et øyeblikk hvor det skinnende, sarte individ kom fram. Jeg ble veldig glad.

Hva betyr det å være en del av et landsbyfellesskap?

MARKUS HOV, Vidaråsen

– Å bli mer kjent med andre mennesker er viktig for meg.

– Jeg liker å bo sammen med Mathias og Ola, Rakel og Johanna, Kilian og Marcie. Det er hyggelig. Fint å ha en venn jeg kan gå til.

– Jobb er viktig for meg. Jeg jobber på bakeriet og for 3 år siden jobbet jeg på gården, men ikke nå lenger.

– På bakeriet lager jeg pasta, lager brød. Jeg har en hjelper, Ivana, som hjelper meg med søtbakst og andre ting. På landsbymøtet forteller jeg til alle hvilken søtbakst det blir.

– Og noen ganger liker jeg å være alene med meg selv. Da leser jeg og skriver notater om å være et menneske. Liker å høre på musikk eller danse.

– Tenker ofte på følelser. Når jeg føler meg glad så er jeg glad. Og når jeg er trist, tenker jeg på det som er trist. Når jeg er bekymret så får jeg minne meg selv å ikke være det

HENRIK HAMMER, Jøssåsen

– For meg betyr det mye å være en del av et landsbyfellesskap. Jeg har alltid likt å være i et fellesskap siden jeg kom tilbake til Camphill som voksen. Det som jeg setter pris på, på godt og vondt, er mangfoldet av mennesker. For eksempel trives jeg veldig godt med å spise kveldsmat med tre, fire beboere, snakke litt sammen, snakke om dagen som har vært. Det å dele hverdagen med hverandre som man trives med. For meg er det viktig å kunne bidra i fellesskapet og å være til nytte

for andre. Det dreier seg ikke så mye om å bli hørt og sett men heller å være til nytte og å bli satt pris på.

På hvilken måte får du vært deg selv i landsbyfellesskapet?

– Det spørsmålet var ikke så enkelt, vi har jo så mange roller i en Camphill-hverdag. Men akkurat i møte med beboerne får jeg kanskje være mest meg selv. Ja, man må jo av og til være et slags rollemodell men man må samtidig ikke være fantastisk eller flink, man må ikke være noen andre enn seg selv. Jeg får også være meg selv i arbeidet og i naturen, der hvor ikke forventningene er til at man skal være noen andre.

SABINA BARONOVA, Solborg

Hva betyr det for deg å være en del av et landsbyfellesskap?

– Enkle ting som å møte kjente folk på veien, komme sammen i høytider og lage vår egen feiring. Arbeide i fellesskap for fellesskap. Være raus med hverandre når noen av oss trenger en pause. Hjelp hverandre å utvikle seg, noen ganger gjennom å utfordre hverandre, noen ganger gjennom lek, noen ganger gjennom å gå sammen gjennom det som er vanskelig. Det betyr å speiles i de andre og ta den indre vei mer på alvor.

På hvilken måte får du vært deg selv i landsbyfellesskapet?

– Det var tider da jeg tenkte at jeg ikke kan leve ut mine verdier her, jeg har savnet mer frihet, mer radikal økologisk livsstil, musikk, dype samtaler med venner. Men etter hvert innså jeg at mange andre verdier var på plass og de var enda viktigere. Samtaler med hvert enkelt medmenneske – dype på sin egen måte, frihet på mer felles nivå, fordykning i antroposofi, arbeid som styres med hensyn til trivsel og mening, ikke av effektivitet og produksjon. Jeg får støtte i det arbeidet jeg er glad i, det er plass for musikk, yoga og også for mine svakheter.

OSCAR COLLETT, Vallersund Gård

– Jeg startet på FRAMskolen på Vallersund Gård i 2017 og ble ferdig med deres utdanningsprogram i 2022.

– Nå er jeg landsbyboer på Vallersund gård. Jeg bor i Raniero Hus, i fellesskap med Isabelle, Jørn og hunden Karl.

– Jeg har min egen lille hybel i huset, her er det jeg som setter tingene på min plass og jeg klarer rommet mitt selv, men døren min er åpen for dem jeg bor med, det er godt å vite at de er der. Jeg er ikke alene, hvis jeg ikke vil det selv – da lukker jeg bare døren en liten stund.

– Huset vårt er et godt sted å være, jeg har det bra, sammen med de andre og alene med meg selv. Jeg liker livet mitt, fordi jeg er beboer og arbeider på Vallersund gård.

– Jeg har funnet hva jeg vil gjøre med dagene mine. Arbeidet mitt gir meg glede og jeg lurar alltid på hva min verkstedsleder Stefan har å by på – han gir meg stadig nye oppgaver. Det liker jeg godt.

– Jeg liker at landsbyen har bruk for meg. Jeg vil være nyttig, sammen med andre. Da kan jeg være som jeg er og prøve å bli som jeg selv ønsker.

– Jeg liker meg på Fosen, der kan jeg jobbe på gården, det ville ikke gått i Oslo.

MORTEN SØLSNES STRANDMOE, Vidaråsen

– Jeg begynte i mitt arbeid på Vidaråsen 1. februar 2009, og er således inne i mitt 15. år her.

– Selv om jeg ikke bor i landsbyen, så føler jeg helt klart en tilhørighet til den. Jeg blir ofte fortalt at jeg har en «åpen invitasjon» til å være med på landsbyens aktiviteter, noe jeg er takknemlig for.

– Jeg har dessverre ikke vært veldig aktiv, men bidratt i alle år på Åpen dag og Julemarked. Fått med meg flere julespill, St. Hans-spill, andre kulturelle innslag og sosiale samlinger opp gjennom årene. Jubileumsåret 2016 er virkelig noe fint å se tilbake på.

– Gjennom arbeidet på kontoret er jeg i jevnlig kontakt med de fleste av landsbyens medarbeidere og beboere, noe jeg setter stor pris på. Jeg håper også at landsbyen føler at jeg gir noe tilbake.

– På Vidaråsen har man frihet og selvstendighet til selv å bidra med kunnskap og å kunne tilegne seg kunnskap fra de andre.

NINA BASMO, Vallersund Gård

– Det å oppleve fellesskap, og det å føle seg inkludert er et grunnleggende behov for oss mennesker. Det betyr mye for meg å oppleve fellesskap og inkludering, og jeg ser hvor mye det betyr for andre også. Jeg får en følelse av at jeg er betydningsfull når jeg er på jobb, noe som er en god følelse.

– Jeg har mye å lære, og føler absolutt at jeg har lært mye av andre i landsbyen de årene jeg har vært ansatt her. Jeg føler at man utfyller hverandre og gjør hverandre gode i et landsbyfellesskap. Det er fint å se at vi alle er forskjellige og at alle kan mestre på sitt vis.

– Jeg får være med å forme hverdagen i landsbyfellesskapet. Det er rom for å komme med ønsker og egne meninger, og når jeg gjør det, føler jeg at jeg blir lyttet til.

PABLO ANTONIO CASCO RIVERA, Jøssåsen

– Det er bedre for meg å bo med andre mennesker enn å bo for meg selv. Det er bedre å spise sammen. Det passer bra for meg å bo, arbeide og leve med andre mennesker. Det er bra at jeg får hjelp til handling når jeg trenger noe. Og at andre har oversikt over hvor mye røyk jeg har i skapet, handler etter det og at jeg bare kan spørre etter mer røyk.

– Jeg har nok tid til å gjøre enge ting. Jeg liker å se tv, lese bibelen og snakke i telefon. Det er også greit når andre bestemmer tv-program. Når jeg røyker på trappa er jeg bare for meg selv, har en liten pause og bare mine tanker for meg selv.

ANJA BÖHM, Rotvoll

– Det tok en del år å finne min plass i landsbyfellesskapet som individ.

– Mange forskjellige muligheter og oppgaver ventet meg på mange plan: Husansvar, verksted-medarbeid, barn, forskjellige fora for faglig og personlig utvikling, og en hverdag med menneskene som bor og arbeider på stedet.

– Gjennom årene som gikk falt mye på plass, relasjoner ble bygget og stabilisert, et hjem ble skapt for beboere, unge medarbeidere og familien. Det er en fordel å bo sammen med flere. Ofte ser de bedre ens muligheter, kompetanser, men også de utfordringene man har. Og hvis en tør å la seg utfordre litt, kommer man videre. I en Camphill landsby har man mangfoldige muligheter for å gjøre slike erfaringer i en trygg og varm ramme. Den rammen kan alle bidra til. Av og til kan det ta litt tid for en å forstå hvordan...

– De ytre oppgavene ble tydeligere, men også indre kvaliteter og krefter ble synligere for meg selv. Spesielt i utformingen og planleggingen av verksteds-hverdagen ble det bygget opp kunnskap, og det oppstod en glede i å være sammen med folk, og skaper et hyggelig miljø gjennom dagen, uken, året. Det er både en stor erfaringsmulighet og utfordring i ens egen evne å bevege seg og å la seg bevege: Livet i landsbyfellesskap.

JANNICKE KIELLAND PAUS, Ita Wegman Hus

– Landsbyfellesskapet har med årenes løp blitt en veldig viktig del av livet mitt. Det å kunne bidra i et fellesskap forankret i verdier som likeverd, tillit, utvikling, respekt og glede er blitt til så mye mer enn bare en jobb. Å kunne bidra og være del av en større sammenheng hvor vi jobber sammen for felles mål, oppleves veldig meningsfullt og gir meg en følelse av glede og tilhørighet. Fellesskapet gir meg også tilgang til et stort mangfold med mange muligheter og mye kunnskap – et sted hvor jeg kan bli inspirert og inspirere andre.

– Jeg føler meg verdsatt og akseptert som den jeg er, og det bidrar til at jeg kan ta i bruk egne ressurser og være meg selv i stor grad. Jeg blir gitt mulighet til å bidra på forskjellige arenaer og har gjennom det kunnet utvikle flere sider av meg selv. For meg gir fellesskapet meg den tryggheten og støtten jeg trenger til å være meg.

RUTH ANDRESEN, Solborg

– Jeg liker å bo sammen med katten min Toro. Jeg er en malekunstner, og jeg maler hver onsdag. Jeg liker å danse. Det jeg liker best med Solborg er at folk hjelper meg med å passe på Toro. Jeg liker å gå på landsbymøtet og fortelle om Toro. Jeg liker meg hjemme på Parmann Hus med menneskene som bor der."

Ruth har bodd på Solborg i mange år og er nå pensjonist, og er mest hjemme på Parmann Hus sammen med katten sin. Hun har en lang og aktiv kunstnervirksomhet bak seg og tegner fortsatt. Det henger bilder fra Ruth i mange hus på Solborg.

PAAL HYLIN, pårørende

– Jeg opplever Vidaråsen som et veldig inkluderende samfunn som evner å forstå og forholde seg til de menneskene som bor og jobber der ut i fra hvert enkelt individs forutsetninger, evner, drømmer og potensiale. Som pårørende er det betryggende å se hvordan vår sønns mange behov blir ivaretatt, og hvordan fellesskapet gir ham opplevelse av tilhørighet og et rikt sosialt liv.

– Vidaråsens mange verksteder tilbyr både meningsfulle og gode arenaer for alle å lære seg å fungere i en organisasjon som må levere varer og tjenester på et profesjonelt nivå.

– Det er også viktig for oss pårørende å få anledning til å møte andre pårørende med samme erfaringsfellesskap, noe som gir oss en sterk følelse av tilhørighet. Hvert møte med Vidaråsen gir meg en god følelse av å bli sett og tatt imot med åpne armer. Spesielt middagene i huset sammen med alle beboere gir en varm og god følelse, hvor fokus er å gi seg selv tid til det gode samvær.

HENRIETTE COLLETT, pårørende

– Livet er mer enn å stå der og se, livet er det å få være med. I Landsbyen opplever jeg at alle er med. Livet skapes i samspillet mellom mennesker, vi kjenner oss selv på andre – blant dem vi bor og arbeider sammen med.

– Dette er likt for både min sønn og meg. Jeg finner dyp mening i å oppleve at min sønn, som i verdens øyne har mange begrensninger, får mulighet til å være med og forme en hverdag – ikke bare for seg selv, men for alle som er tilknyttet den Camphill landsbyen han bor i. Han er ingen passiv mottaker av tjenester.

– Jeg tror at fellesskapet i landsbyen er av den aller største betydning for å sikre ham retten til et verdig liv. At han har sin plass i fellesskapet - betyr at jeg kan være trygg på at han har gode, meningsfulle dager, i arbeid og fest. Han viser meg at han har en trygghet som gir ham frimodighet til å være den han er, og jeg kan ikke tenke meg et bedre utgangspunkt for hans liv som voksen, utenfor foreldrehjemmet. I min opplevelse av landsbyfellesskapet finner jeg trygghet, ro og dyp glede. Min sønn har et godt liv, selv om vi bor i ulike landsdeler.

Frokost på Jössåsen.

Bli kjent med landsbyene våre

Teambuilding på Framskolen.

Hogganvik

Idunasalen

Hogganvik Landsby ligger i et typisk Vestlands-landskap i Vindafjord i Ryfylke. Landsbyen har utsikt mot fjorder og fjell. Gården, et gartneri og skogsdrift sammen med et ysteri, et lite snekkerverksted og ei vevstue er bo- og arbeidsplass for om lag 20 beboere og medarbeidere.

Gården Hogganvik har historie tilbake til 1700-tallet. Sentralt står fortsatt Lars Hertervigs Hus, det gamle herrskapshuset, som var pensjonat før gården ble landsby.

Husene i landsbyen er bo- og levested for landsbyboere, praktikanter og medarbeidere med deres familier. Alle har også sine private rom, der de kan trekke seg tilbake når de ønsker det.

Husene på gården har også fått navn etter kjente vestlandskunstnere.

50 års-jubileum

I 2022 kunne Hogganvik markere at det hadde gått femti år siden storgården ble overtatt av landsbystiftelsen. Dermed ble Hogganvik den andre Camphill-landsbyen i Norge. Jubileet ble feiret med en storstilt samling for gamle og nye Hogganvik-venner i august.

LEDERGRUPPE

Karin Keller (koordinator),
Sabine Eitel, Elisabeth Husebø.

LOKALSTYRE

Reidar Håvås (styreleder), Dag Eirik Eikeland,
Marion Bu Pedersen, Ulrike Panhorst, Kjell Ravatn,
Grete Offerdal, Sven Marggraff, Elisabeth Husebø,
Wenche Sandbekken Lilleland.

Jøssåsen

Jøssåsen Landsby ligger i Malvik kommune i Trøndelag og ble grunnlagt i 1978. I landsbyen prøver vi å skape en helhetlig bo- og arbeidssituasjon for alle. Det er rundt 35 mennesker i bofellesskapet. Vi har fortiden 3 familiehus hvor landsbyboere, medarbeidere og praktikanter lever sammen.

I husene finnes det forskjellige bomuligheter: noen har kun behov for et eget rom, andre bor i en hybel eller har en egen leilighet.

Vi har et rikt arbeidsliv som tilbyr arbeidsplasser på gården, gartneriet, urteverkstedet, i vedgruppen, på veveriet, bokverkstedet og i boligene. 11 personer fra Malvik kommune har et dagtilbud i verkstedene våre. Vi har et levende og rikt kulturliv med sang, skuespill, dans og lek. Et par ganger i året avsetter

vi en hel uke til kunstneriske aktiviteter som treskjæring, musikk og sang, eller maling. Beboere og medarbeidere drar regelmessig på kortere eller lengre turer og arrangementer sammen. Jøssåsen har for tiden 2 ledige prøvebesøksplasser.

LEDERGRUPPE

Henrik Hammer (koordinator), Marie Löhr,
Nina Möller, Frank Schmiemann, Johannes Stöhr,
Gabi Schmiemann.

LOKALSTYRE

Magnar Bollingmo (styreleder), Gabriele Schmiemann,
(nestleder), Helge Pettersen, Kristian Rolstad, Birgit
Hammer, May Britt Kjelsaas, Johannes Stöhr, Corinna
Balavoine, Peter Schmeding, Monica Vikøren (vara),
Liv Aksnes (vara).

Inger Charlotte Kleven hjelper med middagslaging.

Vidaråsen

Vidaråsen Landsby ligger i vakre og inspirerende naturomgivelser i Sandefjord kommune i Vestfold og ble startet i 1966. Med omkring 140 mennesker tilbyr Vidaråsen et unikt leve- og arbeidsfellesskap for mennesker med særlig omsorgsbehov, hvor vi sammen skaper en trygg og meningsfull hverdag.

Beboernes og medarbeidernes utviklingsmuligheter står i sentrum. Vi tilrettelegger for et sosialt liv og inkluderer alle i arbeid og kulturliv ut fra de ønsker og forutsetninger den enkelte har.

Vidaråsen har mange aktiviteter både felles og individuelt tilpasset.

Kulturlivet har en sentral rolle i landsbyen og har to sider:

- Det skapende og mottakende kulturlivet som finner sitt uttrykk i høytidsfeiringer, festivaler, fester og arrangementer osv. Her tilbyr vi scenen til både våre egne kunstnere, men også inviterte gjester, som løfter oss ut av hverdagen, deler sin kunst, sine tanker og spørsmål med oss. Dermed kan impulser gis til både den enkelte og til hele fellesskapet.
- Det andre er bestrebelsen på å skape en kultur med hverandre, hvor enhver kan vokse inn i sitt potensial, det inkluderer menneskene og dets omgivelser så vel som jord, planter og dyr. Denne kulturen lever i hverdagen og øves ved et måltid, i møter, organisasjonsformer osv. Daglig møtes vi til morgensang, ukentlig til et landsbymøte og gjennom året feirer vi de fire store høytider med et ekstra løft i både det skapende og det sosiale liv i landsbyen.

Begge kvaliteter brukes eller blir berørt i det meste av det som vi foretar oss.

Arbeidstilbudet er variert. Vi driver gård, gartneri og skog og har meieri, bakeri, matforedlingsverksted og urtehage basert på biodynamiske prinsipper. Kostholdet baseres i størst mulig grad på økologiske produkter. I tillegg har vi malerverksted, toveverksted, snekkerverksted, sykkelverksted, vaskeri, butikk og gjestehus.

Med 14 forskjellige arbeidssteder har alle anledning til å prøve seg med en eller flere forskjellige arbeidsoppgaver.

Det holdes kurs for medarbeidere og beboere, allmøter, felles reiser og turer.

Vi har konserter, vi setter opp teaterforestillinger, foredrag og allmøter.

Vidaråsens visjon: En meningsfull hverdag – individuell utvikling – samspill med andre.

Våre verdier er:

- Vi tror at ethvert menneske har et sunt indre vesen og at det kan utvikle sitt potensial i en sosial sammenheng.
- Vi respekterer hverandres forskjellighet.
 - Vi inspirerer og støtter hverandre til å ta ansvar for eget liv.
 - Vi akter og kultiverer våre naturomgivelser.

LEDERGRUPPE

Kristin Sheen, Harel Gafni, Ruben Khachatryan (koord.)

LOKALSTYRE

Lars Viggo Holmen (styreleder), Odd Jarle Stener Olsen, Henrik Hammer, Gunilla H. Rönblom, Bjørn Ole Gleditsch, Rebecca Müller, Per Henningsen, Jannicke Paus, Roar Berggren (vara).

Solborg

Påsketablå

Camphill Solborg er et leve- og arbeidsfellesskap, både for mennesker med utviklingshemming og medarbeidere med deres familier. I landsbyen prøver vi å skape en helhetlig arbeids- og bosituasjon for alle. Solborg ble grunnlagt i 1977.

Nærmere 45 mennesker hører til Solborg fellesskapet. Solborg har Ringerike Steinerskole og Almgrenda barnehage som nærmeste naboer. Familiehusene for landsbyboerne og medarbeiderne med deres familier ligger i spredt bebyggelse i Åsbygda på Ringerike, og danner en liten landsby for seg selv med kulturhuset i midten.

Vi satser på biodynamisk landbruk og har en gård med produksjon av kjøtt, ull og egg. I tillegg har vi et stort grønnsaksgartneri og en urtehage, samt skogbruk. I husene lager vi økologisk/biodynamisk

mat fra bunnen av, så langt som mulig fra egenproduserte råvarer eller økologiske matvarer vi kjøper.

Året preges av høytidsfeiringer og kulturlivet som dannes rundt disse. Et rikt og levende kulturliv er en naturlig del av landsbylivet.

LEDERGRUPPE

Yuting Liang, Adrian Bowden, Steffi Hagedorn (koordinator), Sabina Baronova (vara).

LOKALSTYRE

Dag-Otto Thunold (styreleder), Halvor Bergsland, Heiner Bühler, Kjersti Nylund, Hilde Steinhovden, Adrian Bowden, Janos Szabadi, Yuting Liang (vara), Morten Monsen (vara), Tone B. Ellingsen (vara), Karen Nesheim (vara), Supphamat Silarak (vara).

Olavssalen

Pause for skogsgruppa.

Vallersund Gård

Vallersund Gård har som mål å danne et miljø hvor menneskets utvikling og trivsel står i sentrum. Biodynamisk landbruk og grønnsakdyrking, et urteverksted, bakeri, veveri, og et snekkerverksted danner et rikt arbeidsliv hvor alle kan bidra. Felles høytidsfeiring, teaterprosjekter, kor, dans, allmøter og kunstundervisning bidrar til et like rikt sosialt og kulturelt liv. På Vallersund gård har vi flere boformer for voksne mennesker med omsorgsbehov og medarbeidere med sine familier. Også flere ansatte som bor i nærmiljøet, bidrar til landsbyens verkstedsliv og i landsbyens omsorgsoppgaver. Siden 2007 holder FRAMskolen som er et pedagogisk tilbud for unge voksne med spesielle behov mellom 18 og 25 år, til her. I dag bor det 35 mennesker på stedet.

Landsbyen ble etablert i 1981. Den ligger ytterst på Trøndelagskysten og både vernede bygninger fra det gamle handelsstedet Vallersund Gård og nyere bygg,

samt flere alternative energikilder, danner landsbyens karakter. Utvikling av gårdsdriften vår med en stadig forbedring av dyrket jord, men også nyere byggeprosjekter hvor opplæring i tradisjonshåndverk tilpasset moderne bruk finner sted, viser våre intensjoner med å danne en bærekraftig landsby.

LOKALSTYRE

Geir Eliassen (styreleder), Arvid Dagsland, Odd Einar Drilsvik, Aage Rundberget, Anja Miranda Pereira, Dag Balavoine, Heidi Lillian Fenstad, Frank Schmiemann (fast vara for Nils Langeland).

LEDERGRUPPE

Corinna Balavoine (koordinator), Heidi Lillian Fenstad, Malle Vogelsang, Jørn Ende (fast vara for Peter Schmeding).

Tradisjonshåndverk på Vallersund Gård.

Rotvoll

Camphill Rotvoll startet i 1989 som et tilrettelagt tilbud i byen. Her er vi sammen om å skape en trygg og god hverdag. Vi ligger idyllisk til ved fjorden i Trondheim og er et bo- og arbeidsfelleskap for mennesker med spesielle behov. I bofelleskapet Kristoffertunet lever rundt 30 personer, noen av dem med omsorgsbehov.

Verkstedene gir også et dagtilbud til personer som ikke bor på Kristoffertunet. Våre verksteder tilbyr tilrettelagt arbeid for mennesker med spesielle behov og ulike funksjonsnedsettelse. Vi legger stor vekt på å benytte våre produkter på tvers av verkstedene, og også å benytte lokalt produserte varer. Produktene våre er egenproduserte håndverksvarer, laget av lokale, økologiske råvarer.

Landhandelen

I landhandelen vår selges egenproduserte varer og varer fra andre Camphillsteder. I tillegg kan du finne mange gaveideer og meieriprodukter. Det er også salg av grønnsaker fra gartneriet. Alt er økologisk!

Rotvoll Safteri

Er et foredlingsverksted for saft og syltetøy, laget av økologiske og biodynamiske bær. For eksempel lager vi epelejuice, forskjellige drikker, råsaft og til og med chutney. Verkstedet har som mål å gi et godt og variert arbeidstilbud til mennesker som trenger tilrettelagt arbeid. Vi tar i bruk moderne utstyr for å kunne utføre våre arbeidsoppgaver best mulig.

Bakeriet

I Rotvoll Bakeri produserer vi økologiske og biodynamiske brød og bakervarer til nærmiljøet. Produktene varierer etter sesongene. I desember baker vi julebakst og lager pepperkakedeig for salg i butikken. Bakeriet var i 2018 med på Trøndersk matfestival i august for første gang. Der solgte vi kjeks, knekkebrød og brød.

Vevstua

En grunnleggende tanke med vevstuas aktiviteter er å lære seg å se og oppleve ulike sammenhenger i forbindelse med tekstilt håndverk. Som tekstile håndverkere arbeider vi med hele kroppen, hjerte og hode. Alt for å gjennomskue sammenhengen mellom forestilling, planlegging og utførelse av et godt produkt i verkstedsfelleskapet.

LEDERGRUPPE

Gabriela Bühler, Markus Hammer, Mats Miersch, Sven Böhm.

LOKALSTYRE

Bjørn Øyangen (styreleder), Astrid Kiel Hansen (nestleder), Bente Bresges, Astrid Åkra, Markus Hammer, Gabriela Bühler, Latifa Nasser, Miriam Bresges (vara).

Didrik Austmo Pedersen i gartneriet.

Ita Wegman Hus

Ita Wegman Hus er en del av Vidaråsen Landsby i Sandefjord, Vestfold. Huset er et døgnbemannet bofellesskap med 8 plasser for eldre med økt pleie- og omsorgsbehov.

Med individet i fokus tilrettelegges det for at den enkelte kan gå mot livets siste faser på en trygg måte innenfor kjente rammer av landsbyens fellesskap.

Vårt fokus er å gi mennesker med spesielle behov et helhetlig og individuelt tilpasset omsorgstilbud hvor beboerne møtes med holdninger som ivaretar deres integritet og verdighet. Velduftende og næringsrik mat tilberedes fra gode råvarer av vår

kokk og felles måltider er en viktig del av det sosiale livet. Vi tilrettelegger for aktiviteter i fellesskap og for den enkelte. De som ønsker, har mulighet til å delta i landsbyens arbeids- og kulturliv.

Huset finansieres gjennom et døgnbasert pleietilskudd fra hjemkommunene i tillegg til det statlige rammetilskuddet. Ved utgangen av 2022 hadde vi 23 faste ansatte fordelt på 15,2 årsverk. Av disse var det ca. 1,5 årsverk med individuell oppfølging. Fire av våre faste medarbeidere bor i landsbyen og de resterende er eksternt ansatte.

LEDELSE
Regula Knup og Jannicke Paus (koordinator).

Sigurd Heier

Regula Knup og Frank Årø.

Framskolen på Vallersund Gård

FRAMskolen på Vallersund Gård startet i 2007 som et lite lærested for unge voksne mellom 18 og 25 år med utviklingshemming. Skolen har vokst i modning og erfaring og har blitt et fint og utviklende miljø for unge voksne der elevfellesskapet fremmer tilhørighet, livsglede og sosiale ferdigheter.

Undervisningen samt de sosiale og kulturelle aktivitetene danner en trygg og pedagogisk ramme for de unge. Kollegiet søker å se og følge opp den enkelte elevs behov for optimal utvikling av sine evner i overgang til voksenlivet.

I dag er det mulig å gå 5 år på FRAMskolen. I dette skoleløpet er det 2 år som har fokus på det sosiale

og utprøving av egne evner som på en folkehøgskole. De tre siste årene gis det i tillegg en yrkesforberedende opplæring.

FRAMskolen tar imot elever fra hele landet, og er en del av Trondheim kommunes tilbud til unge voksne med utviklingshemming.

FRAMSKOLEKOLLEGIET 2022/23
Dag Balavoine (kontaktperson), Corinna Balavoine, Nina Basmo, Annifrid Berg, Heidi Fenstad, Roswita Noll, Peter Schmeding.

10 kjappe om Camphill Landsbystiftelse i Norge

1. Den første Camphill-landsbyen for barn ble grunnlagt i Skottland i 1939 av legen Karl König sammen med en liten gruppe unge flyktninger fra Østerrike.
2. Vidaråsen Camphill Landsby for voksne startet i Andebu i Vestfold i 1966.
3. Camphill Landsbystiftelse vil skape inkluderende fellesskap hvor voksne som har særlige behov for støtte og hjelp, sammen med medarbeidere kan få et fullverdig liv.
4. I dag er det 6 Camphill landsbyer i Norge med ca 120 mennesker med spesielle behov.
5. Grunnlaget for Camphill Landsbystiftelses virksomhet er antroposofi.
6. Sosialterapi og sosialpedagogikk er vår faglige bakgrunn.
7. Camphill-landsbyene er et felles prosjekt mellom beboere og medarbeidere der vi respekterer hverandres forskjellighet, inspirerer og støtter hverandre til å ta ansvar for eget liv.
8. Vi fremmer individuell utvikling og samarbeid med andre gjennom levedelsskap, meningsfylt arbeid, kunst og kultur.
9. Vi fremmer bærekraftig miljø gjennom biodynamisk og økologisk jordbruk, foredling og formidling, samt økologiske kloakkrensingsanlegg. Landsbyene har også bilkollektiv.
10. Camphill Landsbystiftelse har en egen budsjettpost under Helse- og omsorgsdepartementet med egne retningslinjer for driften.

Malekurs på Vallersund.

Representantskapet 2022

Fra representantskapsmøtet på Jøssåsen våren 2022.

For representantskapet i landsbystiftelsen ble 2022 året for de store spørsmålene: Er representantskapet bare en «pynt på kaka» eller har det et oppdrag? Har representantskapet en fremtid? Og hva skal den bestå av?

Etter tiden med Covid-restriksjoner ga året 2022 nye muligheter til å samle trådene og se nærmere på grunnlaget og funksjonen til representantskapet.

I vedtektene for Camphill Landsbystiftelse Norge står det blant annet at representantskapet skal være et «åndlvsorgan» (det står «åndsorgan» i den opprinnelige teksten). Hva betyr det?

På Representantskapsmøtet på Jøssåsen 20.-22. mai var Jon Geelmuyden spesielt invitert til å innlede om og belyse temaet. Han beskrev representantskapet som landsbystiftelsens åndelige kapital. Samtidig må representantskapet også være bevegelsens bevissthet og lyttende øre. I denne rollen handler det om å se helheten, gi rom og være arena for det som skjer i landsbyene. En møteplass, et torg, et antikkens agora. Der folk møtes, og virkeligheten blir til.

Under møtet på Jøssåsen ble det også reist spørsmål om hvordan representantskapsmøtene kan planlegges bedre. Som et tiltak vil heretter to medlemmer av representantskapet samarbeide med lederen og nestlederen i den temamessige planleggingen av kommende møter.

Representantskapsmøtet på Vidaråsen 4.-6. november hadde filmen om Ola som innledende tema. Det ble både filmvisning og møter med Ragnhild Nøst Bergem og Ola Henningsen, henholdsvis filmens regissør og

filmen hovedperson. Filmen om Ola formidler på en god måte de sentrale verdiene som omgir menneskene som lever og arbeider i Camphill-landsbyene, og den vil bli vist for et bredt publikum i 2023.

Kan så en film som denne bidra til ytterligere interesse for Camphill-landsbyene? «Mange liker det vi gjør, men skygger unna når det blir snakk om antroposofi», ble det sagt under møtet. Er det sånn at antroposofien er «elefant i rommet», og hva gjør vi i så fall med den? Samtidig er nettopp antroposofien grunnlaget for det som er den spesielle kvaliteten knyttet Camphill. Så et like viktig spørsmål blir da hvordan vi snakker om antroposofien?

Dette er spørsmål som representantskapet kan følge opp.

Det store og viktige spørsmålet er uansett hvordan Camphill kan utvikle seg og overleve inn i en ukjent fremtid. Representantskapet har i 2023 også blitt orientert om hovedstyrets strategiske arbeid, der målet nettopp er å gjøre Camphill-landsbyene i Norge til fremtidsrettede og attraktive bo-, arbeids- og levedelsskap basert på et antroposofisk verdissyn der mennesket og et bærekraftig miljø står i sentrum. Dette vil bli fulgt opp i 2023.

Takk til alle i representantskapet for året som er gått – for fine møter og gode opplevelser.

Dag Blakkisrud
Leder, representantskapet

Representantskapets medlemmer 2022

- Dag Blakkisrud, leder
- Vilnis Neimanis, nestleder
- Alma E. Oftedal
- Arne Gilleberg
- Mats Miersch
- Bjørn Morten Øiangen
- Cato Schiøtz
- Mirjam Pelle
- Dag Balavoine
- Elisabeth Husebø
- Ellen Köttker
- Erling Krogh
- Gabriela Bühler
- Geir Legreid
- Henriette Collett
- Johannes Stöhr
- Jon Geelmuyden
- Isabel Bergrud
- Kirsti Hills-Johnes
- Knut Erlend Hagen
- Mari Lindholdt
- Odd Jarle Stener Olsen
- Jörn Ende
- Sabina Baronova
- Sabine Eitel
- Sven Böhm
- Gabi Schmiemann
- Tinken Laurantzson
- Øivind Skjerve
- Will Browne

Aktivitetssdag på Vidaråsen.

Styrets årsberetning for 2022

Virksomhetens art

Camphill Landsbystiftelse i Norge (CLS) driver helhetlige bo- og arbeidsfellesskap i form av seks egne landsbyer for unge og voksne med særlige omsorgsbehov. Virksomheten er organisert som en ideell stiftelse med kontoradresse i Malvik kommune i Trøndelag.

Camphill-bevegelsen ble opprinnelig grunnlagt av den østerrikske legen Karl König i Skottland i 1939, og bygger sitt verdigrunnlag på antroposofien og Rudolf Steiners tenkning. Likeverd, verdighet og respekt er sentrale prinsipper for Camphill-landsbyene. CLS har siden oppstarten i Norge i 1966 arbeidet for å utvikle sosiale samarbeids- og samlivsformer der mennesket får et liv i verdighet og respekt med egenutvikling, utfoldelse og arbeid tilpasset de enkeltes iboende muligheter.

CLS har i over 50 år utført helse- og omsorgstjenester på vegne av og i samarbeid med en rekke kommuner rundt i Norges land. Vi mottar årlig et rammetilskudd over statsbudsjettets kapittel 761, post 72 som delfinansierer vårt tilbud.

Virksomheten omfatter seks landsbyer:

- Vidaråsen Landsby, i Sandefjord kommune, Vestfold og Telemark.
- Hogganvik Landsby, i Vindafjord kommune, Rogaland.
- Camphill Solborg, i Ringerike kommune, Viken.
- Jøssåsen Landsby, i Malvik kommune, Trøndelag.
- Camphill Rotvoll, i Trondheim kommune, Trøndelag.
- Vallersund Gård, i Ørland kommune, Trøndelag.

Landsbyene skal gi beboerne en trygg livssituasjon hvor de kan ta egne valg, få god omsorg, et meningsfylt arbeid og et rikt kulturliv. Våre landsbyer gir tilbud til totalt 133 brukere.

Styrking og utvikling

Styret i Camphill Landsbystiftelse i Norge har de siste to årene igangsatt og gjennomført målrettede tiltak som fremover skal bidra til å videreutvikle og styrke organisasjonen. I dette inngår både det å styrke felles organisasjonsforståelse og kulturell identitet, synliggjøring og tilpasning av organisasjonen til dagens krav og ønsker.

Styret har utarbeidet en redegjørelse etter åpenhetsloven. Redegjørelsen er publisert på stiftelsens nettsider, www.camphill.no.

Rettsvisende oversikt over utviklingen og resultatet av Stiftelsens virksomhet og stilling

Virksomheten som utføres i CLS er så godt som uendret fra tidligere år. Stiftelsen har utover en mulig rettstvist på Camphill Solborg vedrørende levering av drikkevann til en naboeiendom, ingen løpende tvister eller uavklarte forhold av betydning.

Vår virksomhet og drift er svært stabil, langsiktig og med høy grad av forutsigbarhet for våre samarbeidspartnere, ansatte, beboere og pårørende.

Vi mener årsregnskapet for 2022 med tilhørende noter og kontantstrømanalyse sammen med hovedstyrets- og lokale styrers årsberetninger og øvrige rapporter til Helsedirektoratet gir et rettsvisende bilde av stiftelsens drift og stilling pr. 31.12.2022.

Opplysninger om arbeidsmiljøet

Vi har i underkant av 300 ansatte og praktikanter fra et 20-talls land rundt om i verden. Disse ansatte

representerer i underkant av 200 årsverk. Totalt sykefravær i stiftelsen var for 2022 på ca. 5 %.

Kjønnsfordelingen blant våre ansatte er 71 % kvinner og 29 % menn. Ved nyansettelser oppfordrer vi mennesker med ulike handikap til å søke. Vi tilstreber også å gi mennesker med en annen etnisk bakgrunn jobb og muligheter i våre landsbyer.

Vi har utarbeidet en personalhåndbok som regulerer og dokumenterer tiltak og rutiner som regelmessige medarbeidersamtaler, valg av tillitsvalgt og verneombud, dokumentasjon og håndtering av avvik, forventninger til både arbeidsgiver og arbeidstager mm.

For å sikre et godt fysisk og psykisk arbeidsmiljø har verneombudene rundt om i landsbyene årlige gjennomganger av alle verneområdene. HMS-arbeidet har også en viktig plass i landsbyene. Det gjennomføres årlig kursing i bruk av HMS-systemene i tillegg til at det gjennomføres regelmessige HMS-samtaler mellom sekretariatet og landsbyene.

Vi har alltid arbeidet for en god fysisk og psykisk helse for våre ansatte og beboere gjennom å dyrke

Mangfold på åkeren, Vidaråsen.

økologisk og biodynamisk mat, og ikke minst gjennom vårt fokus på å skape et fellesskap der alle kan finne sin rolle og bidra etter evne.

Alle våre 6 landsbyer er tilknyttet lokale bedriftshelsetjenester.

Det har i løpet av 2022 ikke vært alvorlige arbeidsulykker og arbeidsmiljøet oppfattes som jevnt over godt.

Ytre miljø / forurensing

CLS ser det som sitt ansvar å vise omsorg for natur og miljø blant annet gjennom biodynamisk og økologisk jordbruk og stor grad av selvforsyning.

Stiftelsen har vedtektsfestet at vi skal søke å tilstrebe rettferdig handel.

Sentralt i alle landsbyene er gårdene våre som drives økologisk, biodynamisk og bærekraftig. Gårdene forsyner landsbyene med frukt, grønnsaker, melk, ost og kjøtt.

Landsbyene har hatt fokus på mange av FN's bærekraftsmål lenge før de ble formulert og vedtatt av verdenssamfunnet i 2015/2016. Flere av våre landsbyer har egne biologiske renseanlegg. Vi benytter energi fra alternative kilder som vindkraft, jordvarme, sjøvarme og pellets i våre landsbyer.

Likestillingsredegjørelse

CLS er og skal være en engasjerende, utviklende, trygg og forutsigbar arbeidsplass for arbeidstakere av alle kjønn.

De ansatte i CLS er kjønnsmessig fordelt slik; 71 % kvinner og 29 % menn. Vi har som mål å ha mest mulig lik kjønnsfordeling i de forskjellige ansattkategorier. Vi praktiserer lik lønn for likt arbeid, uavhengig av kjønn.

Vi bestreber at så mange som mulig er ansatt i faste heltidsstillinger. Et fåtall ansatte arbeider deltid og da i størst grad etter eget ønske. Bruk av midlertidige stillinger er svært lite utbredt og ikke ønsket.

I CLS skal alle ansatte bli riktig lønnet for det arbeidet de utfører, og vi er i 4 av 6 landsbyer bundet av tariffavtale. Lønns- og pensjonsvilkår er i alle landsbyene i tråd med tariffavtalens bestemmelser på tross av at kun 4 landsbyer er bundet av tariffavtale.

Vi gjennomfører årlige medarbeider- og utviklingssamtaler for alle våre ansatte. Vi legger til rette for kompetanseheving og ansattes etter- og videreutdanning. Vi har høsten 2022 planlagt og iscenesatt en medarbeidertilfredshetsundersøkelse med hjelp av eksterne rådgivere hvor blant annet temaene likestilling og inkludering blir viktige tema i undersøkelsen. Undersøkelsen ble gjennomført i februar 2023.

Helge Pettersen, styreleder

Ruben Khachatryan, nestleder

Bernt Ellingsen, styremedlem

Frank Schmiemann, styremedlem

Stefanie Hagedorn, styremedlem

Rebekka Müller, styremedlem

Aage Rundberget, styremedlem

Hanna Schmeding, daglig leder

Forutsetning om fortsatt drift

Stiftelsens årsregnskap for 2022 er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

CLS er for 2023 tilgodesett med kr. 90 574 000,- over statsbudsjettet kapittel 761 post 72. Vi opplever samarbeidet med Helsedirektoratet som bevilger og kontrollinstans for vår bevilgning som godt.

Vi oppfatter å ha et godt og profesjonelt samarbeide med både vertskommuner og våre beboeres hjemkommuner, for 2022 sin del i overkant av 40 kommuner. Samtidig må vi erkjenne at vi opplever økende krav fra kommunene i forhold til for eksempel dokumentasjon, både på beboernivå og på systemnivå. Dette tar stadig større ressurser bort fra vår kjernevirksomhet, men er også med på å gjøre oss mer bevisst på det tilbudet vi leverer.

Vi opplever at det år for år blir mer krevende å opprettholde det gode og unike tilbudet vi er i stand til å gi til beboerne i landsbyene. Årsaken til dette er sammensatt av flere faktorer, deriblant at finansieringen vi mottar over statsbudsjettet gjennom Helse-direktoratet dekker en stadig mindre andel av kostnadene knyttet til å opprettholde tilbudet i

landsbyene. Andre medvirkende årsaker er blant annet økende krav til levestandard generelt ute i samfunnet og ikke minst i forhold til fysisk utforming og tilrette-legging av våre boliger og verksteder.

En stadig eldre beboergruppe som krever mer av oss er også en lønns- og kostnadsdrivende faktor. Høye energipriser de siste årene, som kan se ut til å vedvare i årene fremover, anses også som en direkte trussel i forhold til å holde kvaliteten på tilbudet på det nivå vi ønsker, i tillegg til at den generelle prisstigningen er høy. Det har heller ikke kommet på plass noen strømstøtteordninger for vår sektor.

Stiftelsen har tegnet en egen ansvarsforsikring for styrets medlemmer og daglig leder for mulig ansvar overfor foretaket og eventuelle tredjepersoner.

Forslag til disponering av overskudd

Årsregnskapet for 2022 er avlagt med et overskudd på kr. 8 057 558,-. Årsregnskapet for 2021 viste et underskudd på kr. 4 727 431,-. Årets overskudd foreslås tilført egenkapitalen. Stiftelsens samlede bokførte egenkapital er pr. 31.12.22 kr. 130 370 824,- mot kr. 121 917 644,- pr 31.12.21.

Hommelvik, 15. juni 2023

Helge Pettersen, styreleder

Bernt Ellingsen, styremedlem

Frank Schmiemann, styremedlem

Aage Rundberget, styremedlem

Ruben Khachatryan, nestleder

Stefanie Hagedorn, styremedlem

Rebekka Müller, styremedlem

Hanna Schmeding, daglig leder

Resultatregnskap for 2022

Driftsinntekter og driftskostnader	2022	2021
Tilskudd Helsedirektoratet	88 075 000	85 843 000
Tilskudd fra kommuner	25 499 118	27 740 693
Landbruks- og verkstedsinntekter	18 540 764	17 229 446
Andre inntekter	28 972 967	28 832 151
Sum driftsinntekter	161 087 849	159 645 290
Landbruks- og verkstedskostnader	7 930 171	7 047 905
Lønnskostnader	84 392 614	102 651 514
Avskrivning på driftsmidler	9 715 838	9 599 854
Annen driftskostnad	50 791 915	44 685 075
Sum driftskostnader	152 830 538	163 984 348
Driftsresultat	8 257 311	- 4 339 058
Resultat av finansposter	- 199 753	- 388 373
Årets resultat, overført til annen egenkapital	8 057 558	- 4 727 431

Kommentarer til regnskapet

Stiftelsens aller største inntektspost er tilskudd fra Helsedirektoratet og kommunene.

Tilskudd fra Helsedirektoratet utgjorde for 2022 kr. 88.075.00, en økning på ca kr. 2,2 millioner fra 2021. Forskjellige avtaler med kommunene om tjenester som går utover vårt basistilbud faktureres kommunene etter nærmere avtale og vedtak. Stiftelsens inntekter knyttet til slike ekstravedtak samt salg av dagplasser til kommunene på våre verksteder utgjorde for 2022 ca. kr. 25,5 millioner.

Lønnskostnader utgjør naturlig nok den desidert største kostnadsposten på totalt 84,4 millioner for 2022, en nedgang fra 2021 på ca. 18 millioner. Årsaken til nedgang i lønnskostnader fra 2021 til 2022 skyldes i all hovedsak endringer i den bokførte pensjonsforpliktelsen. Om man ser bak tallene så representerer denne kostnaden langt over 200 ansatte, omgjort til årsverk ca 200.

Andre driftskostnader utgjorde for 2022 50,7 millioner, en økning på ca 6 millioner fra 2021. Mye av økningen skyldes økte strømutfgifter.

Regnskapet for 2022 er avlagt med et overskudd på ca 4,7 millioner. Reelt resultat for 2022, om vi korrigerer for nedgangen i fremtidig pensjonsforpliktelse som er bokført med en kostnadsreduksjon på 3,3 millioner i 2022 er et overskudd på 4,7 millioner.

Dette overskuddet sikrer at vi har midler til å utvikle stiftelsen og vårt tilbud videre i årene som kommer.

Balanse

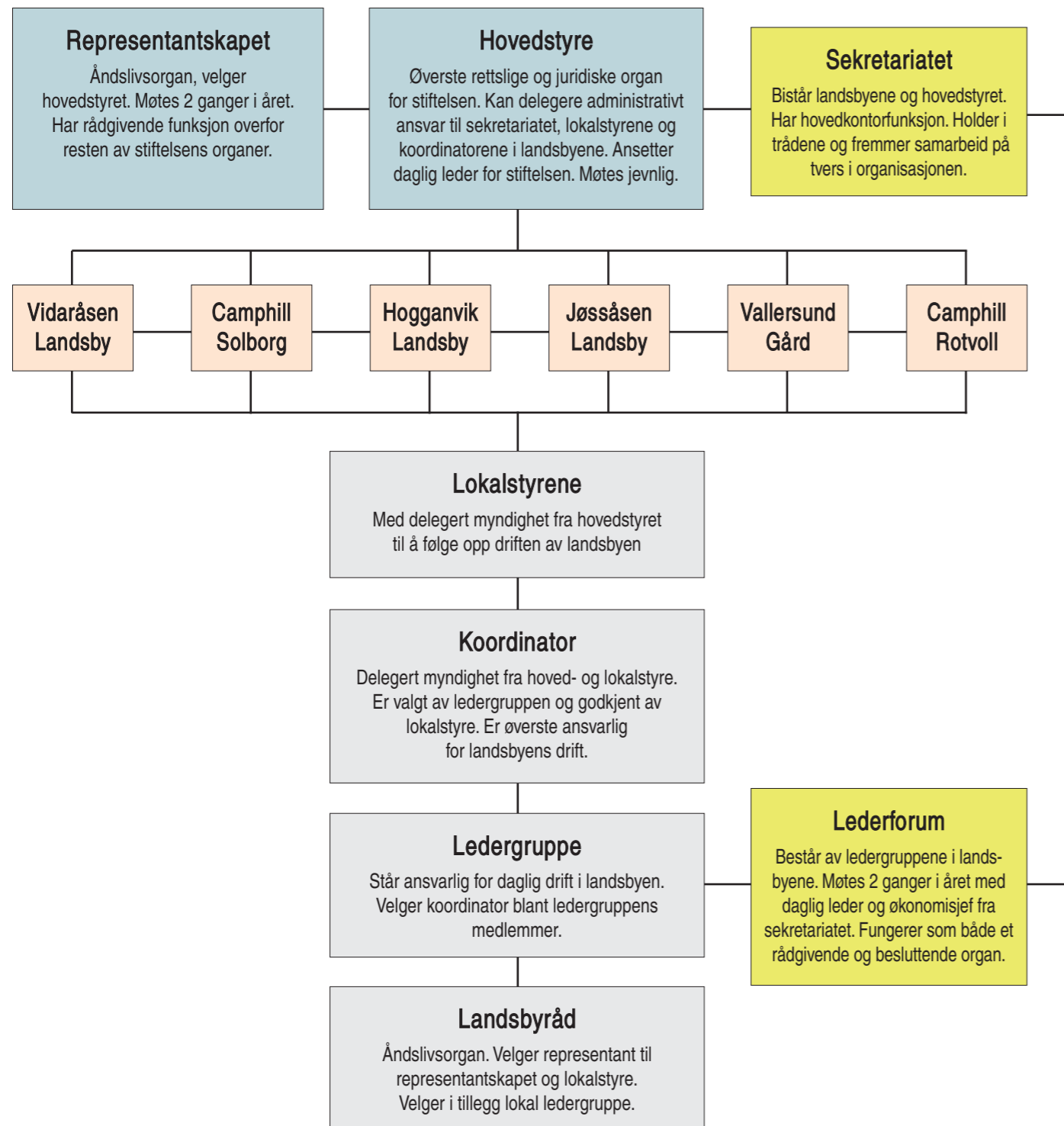
Eiendeler og gjeld	2022	2021
Anleggsmidler		
Tomter, bygninger, driftsløsøre og inventar	186 933 417	179 314 557
Langsiktige fordringer	778 887	1 076 215
Sum anleggsmidler	187 712 304	180 390 772
Omløpsmidler		
Varelager	2 001 223	1 504 180
Kortsiktige fordringer	9 400 506	2 666 049
Bankinnskudd og andre likvider	59 727 393	56 784 058
Sum omløpsmidler	71 129 122	60 954 287
Sum eiendeler	258 841 426	241 345 059
Egenkapital og gjeld		
Egenkapital		
Innskutt egenkapital	200 000	200 000
Opptjent egenkapital	130 170 824	121 717 644
Sum egenkapital	130 370 824	121 917 644
Gjeld		
Underdekning pensjonsforpliktelse	71 513 555	74 831 556
Langsiktig bankgjeld	26 799 860	19 812 759
Diverse kortsiktig gjeld	30 157 187	24 783 100
Sum gjeld	128 470 602	119 427 415
Sum egenkapital og gjeld	258 841 426	241 345 059

Kommentarer til regnskapet

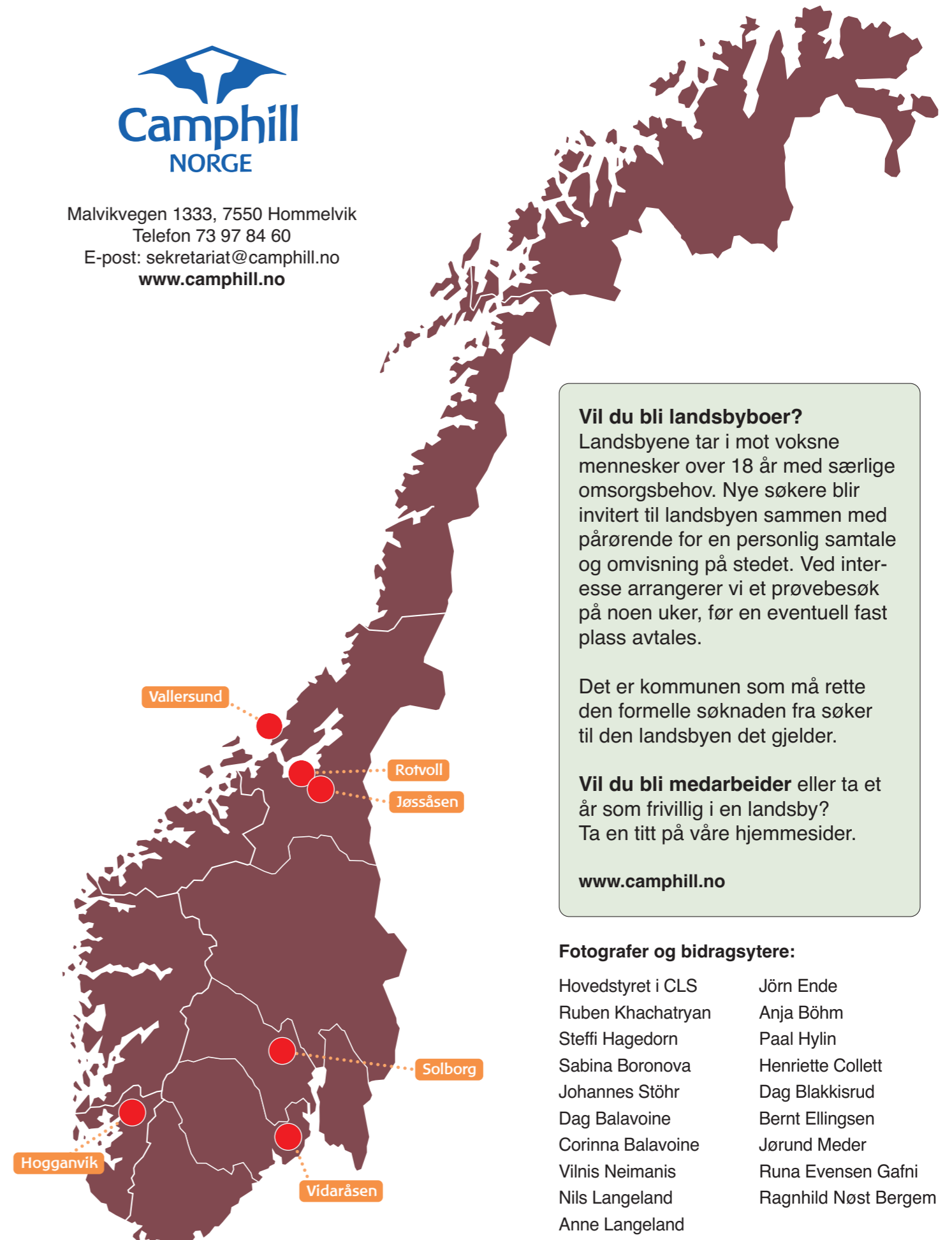
Alle beløp er bokførte beløp, dvs. at beløpene reflekterer virkelig verdi på alle poster unntatt på varige driftsmidler. Varige driftsmidler, som er bokført til 187 millioner er nedskrevne bokførte verdier. Det vil si historisk anskaffelseskost minus årlige lovpålagte regnskapsmessige avskrivninger. Samlet historisk anskaffelseskost for varige driftsmidler er 321 millioner. Her kan man anta at det ligger tildels store merverdier ifht reelle verdier.

Som man ser av stiftelsens balanse er den svært solid. Eiendelene og egenkapitalen er høy mens gjelden og forpliktelsene er lave. Stiftelsen er svært likvid, noe som medfører at vi er i stand til å foreta innkjøp og investeringer uten å nødvendig fullbelåne alt i bank samt at vi har likvider til å innfri våre forpliktelser i en periode om rammebetingelsene plutselig skulle endre seg. Posten "Diverse kortsiktig gjeld" er i all hovedsak feriepenge, arbeidsgiveravgift, skattetrekk og leverandørgjeld."

Organisasjonskart

Malvikvegen 1333, 7550 Hommelvik
Telefon 73 97 84 60
E-post: sekretariat@camphill.no
www.camphill.no

Vil du bli landsbyboer?

Landsbyene tar i mot voksne mennesker over 18 år med særlige omsorgsbehov. Nye søkere blir invitert til landsbyen sammen med pårørende for en personlig samtale og omvisning på stedet. Ved interesse arrangerer vi et prøvebesøk på noen uker, før en eventuell fast plass avtales.

Det er kommunen som må rette den formelle søknaden fra søker til den landsbyen det gjelder.

Vil du bli medarbeider eller ta et år som frivillig i en landsby? Ta en titt på våre hjemmesider.

www.camphill.no

Fotografer og bidragsyttere:

Hovedstyret i CLS	Jörn Ende
Ruben Khachatryan	Anja Böhm
Steffi Hagedorn	Paal Hylin
Sabina Boronova	Henriette Collett
Johannes Stöhr	Dag Blakkisrud
Dag Balavoine	Bernt Ellingsen
Corinna Balavoine	Jørund Meder
Vilnis Neimanis	Runa Evensen Gafni
Nils Langeland	Ragnhild Nøst Bergem
Anne Langeland	

Grafisk produksjon: Ulleberg Wold / Fosen Trykkeri, Brekstad

Sekretariatet i Camphill Landsbystiftelse Norge består av: Hanna Schmeding (daglig leder), Jørund Meder (økonomisjef), Hege Horn (sosionom), Hillevi Tofteberg-Laugsand (administrasjonsmedarbeider)